

BASIN AÇIKLAMASI

'AFETLER ARTIK FELAKET OLMASIN'

6 Şubat 2024

Değerli Basın Emekçileri, Değerli katılımcılar,

6 Şubat 2023'te yaşadığımız deprem felaketinin 1. yılındayız. Ülke tarihimizin en büyük acılarından birisini bundan tam 1 yıl önce yaşadık, yaşamaya da devam ediyoruz. Afet yönetim sürecinde gösterilen zafiyet nedeniyle, ortaya çıkan her sorunun yeni sorunlara kapı aralamasıyla bugüne kadar geldik. Öncelikle, hayatını kaybeden yurttaşlarımızın acısını ilk günkü gibi yüreğimizde hissederek, başsağlığı, sabır ve dayanışma dileklerimizi iletiyoruz.

Resmi açıklamalara göre 53 bin 537'si ülkemizde, 8 bin 476'si Suriye'de olmak üzere toplam 62 bin 13 kişi yaşamını yitirmiş, yaklaşık 107.500'ü ülkemiz insanı olmak üzere toplamda 122.000 kişi yaralanmıştır. 310 bine yakın bina ve bina türü yapı yıkılmış ya da ağır hasar almıştır. Baraj, gölet, boru ve enerji nakil hatları, köprü, otoyol, viyadük, tünel, demiryolu, limanlar, hava limanları gibi altyapı, enerji, telekomünikasyon, yol, kanalizasyon, içme ve kullanma suyu şebekesi gibi birçok sayıda tesis zarar görmüş veya kullanılmaz hale gelmiştir. 1,5 milyonu aşkın insanımız barınma sorunu ile karşılaşmış, 2 milyonu aşkın insanımız bölgeden göç etmek zorunda kalmıştır.

Uluslararası çalışma örgütü (İLO) verilerine göre çok sayıda işyeri, ofis, fabrika ve sanayi tesisinin yıkılması veya ağır hasar görmesi nedeniyle 650.000'den fazla insanımız geçim olanaklarını yitirmiştir.

TBMM Deprem Zararlarını Azaltma Komisyonun Raporuna göre deprem 148.8 milyar dolar ekonomik kayba neden olmuştur. Uyarılmasına rağmen bölge insanın depremlere hazırlanması, gerekli risk azaltma ve acil durum çalışmalarının yürütülmesi konusunda gerekli eylemleri hayata geçirmemişlerdir. Bunu en basit haliyle SORUMSUZLUK olarak değerlendirebiliriz.

Ülkemizde her yıl önemli kayıplara neden olan pek çok doğa olayının afete dönüşmesini önlemek için afet riski altındaki alanların sağlıklı ve güvenli yaşam alanları haline getirilmesi, yani "İNSAN ODAKLI ve AFET DİREÇLİ KENTLER" in oluşturulması öncelikli ve acil bir ihtiyaçtır.

6 ve 20 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen 18 kentimizde, barınma sorununu çadır ve konteyner kentlerde karşılamak zorunda kalan ve yaşam mücadelesi veren 1,5 milyonu aşkın insanımız için öncelikle insanca yaşam koşulu ve barınma sorunun çözümü konusunda çalışmalar hızlandırılmamıştır.

Bu amaçla;

Bölgede yer alan kentlerin kırsal ve kentsel alan planlamaları, mekansal strateji planları dikkate alınarak öncelikle yapılmalı, jeolojik sakıncalı alanlar çevre ve uygulama imar planlarına işlenerek yapılaşmaya kapatılmalıdır.

6 ve 20 Şubat 2023 depremlerinde “en büyük yıkımın zayıf mühendislik özelliklerine sahip, sivilleşmeye yatkın zemin birimleri ile fay zonları üzerinde yer alan yerleşim birimlerinde meydana geldiği gerçeğinden hareketle” kırsal ve kentsel alanlarda “jeolojik sakıncalı veya fay sakınım bantları” üzerinde yapı yapılmasına kısıtlama getirilmelidir.

Hasar almış altyapı, deprem ve diğer olası jeolojik tehlikeler de dikkate alınarak yenilenmeli, var olanlar ise gözden geçirilmelidir. Bölgede yer alan kamuya ait bina ve tesislerde dahil olmak üzere az hasarlı veya hasarsız tüm yapılar “kamu eliyle” gözden geçirilmeli, yetersiz olanlar tespit edilerek yıktırılmalı veya güçlendirilerek can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

Ülkemizin afetlere hazır hale gelmesi için acil bir şekilde “Afet, Acil Durum ve İklim Değişikliği Bakanlığının” kurulması sağlanmalıdır.

Ülkemiz tüm gelişmiş dünya ülkelerinde olduğu gibi afet sonrası müdahale ve iyileştirmeye odaklanan yapıdan bir an önce kurtularak afet öncesi tehlike ve risklerinin azaltılması konusuna odaklanmalıdır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlıkları yıllardır sürdürülen “Afet Risk Azaltma Kanun Tasarısı” ilgili kişi ve kurumların görüşleri alınarak zenginleştirilmeli ve hızla yasalaştırılmalıdır.

“Türkiye Afet Risk Azaltma Planı 2022-2030 (TARAP)”ın bundan önce hazırlanan strateji ve eylem planları ile raporların akıbetine uğramaması ve yaşama geçirilebilmesi için gerekli finansal kaynakların yaratılması, sürekli izleme, kontrol ve denetim mekanizmaları oluşturularak hayata geçirilmesi sağlanmalı, buna ilişkin bilgiler düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Toplumun afet risklerinden korunması için ilgi kurumlar tarafından toplanan afet tehlike verileri paylaşılmalı, ilgili kurumların yanı sıra üniversitelerin, ilgili meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşları ile bilim insanlarının kullanımına açılarak risk analizlerinin yapılmasına olanak sağlanmalıdır. Bu kapsamda; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü elinde bulundurduğu verilerin afetlerle ilgi bölümlerini erişime açık hale getirmelidir.

Çoklu tehlike erken uyarı sistemlerinin ve afet risk bilgilerinin kullanılabilirliği artırılmalı, bu kapsamda Afet ve Acil Durum Başkanlığı tarafından deprem, heyelan, tsunami, çığ, yangın, volkanlar, sel ve taşkın, fırtına gibi doğa kaynaklı afetlere ilişkin erken uyarı sistemleri acilen inşa edilerek, ülke insanımızın afet tehlikelerinden korunması sağlanmalıdır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS

BURSA İL KOORDİNASYON KURULU

TMMOB Mimarlar Odası Bursa Şubesi BAOB Yerleşkesi Odunluk Mh. Akademi Cd. Zemin Kat Nilüfer/ BURSA

Tel: 0 (224) 453 56 00 e-mail: bursa.ikk@tmmob.org.tr

Deprem, sel, taşkın, heyelan gibi doğa kaynaklı her bir afet tehlikesi için tekil veya çoklu tehlike haritaları üretilerek mekânsal planlama sürecine entegre edilmesi sağlanmalı, fay zonları üzerinde yapılacak paleosismolojik araştırmalar sonucu belirlenen sakinim bantları ile DSİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan havza plan ve raporlarında belirtilen "Taşkın Tehlike Haritaları"ndaki riskli alanlar imar planlarına işlenmeli, bu alanlarda bina ve bina türü yapıların yapılmasına sınırlama getirecek düzenlemeler acilen hayata geçirilmelidir.

Büyükşehir belediyeleri öncelikli olmak üzere ülkemizdeki tüm illerin 1/1000 ölçekli Jeolojik- Jeoteknik ve Mikrobölgeleme Etütleri hızla tamamlanarak, bu etütlerin sonuçlarına göre bütünleşik tehlike ve afet master planları hazırlanmalı; afet güvenliğinin gerektirdiği imar plan revizyonları ve diğer risk azaltma önlemleri ile birlikte uygulanmalıdır.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ülke insanımızın afet tehlike ve risklerine karşı korunmasını sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Yaşanan büyük yıkımın ve can kaybının nedenleri Cumhuriyet Başsavcılıklarınca ayrıntılı olarak araştırılmalı, yıkımda sorumluluğu bulunan etüt proje müelliflerinden, yapı denetime kuruluşlarına, ruhsat veren kurumların idari ve teknik personelinden, Valiliklere bağlı olarak görev yapan il yapı denetim komisyonlarına, idari sorumluluğunu yerine getirmeyen belediye meclis üyelerinden, belediye başkanlarına varıncaya kadar her kesimden insanın hukuki sorumluluğu sorgulanmalı, gerekli işlemler uygulanmalıdır.

Sonuç olarak, bir kez daha ifade ediyoruz ki; Doğa olaylarının afete dönüşmesi "kader" değildir ve toplumsal acıların tekrar tekrar yaşanmaması bizim elimizdedir. Doğa kaynaklı olayların afete dönüşmemesi ve ülkemizde yaşanan acıların tekrarlanmaması için doğa ve teknoloji kaynaklı afet risklerine karşı "etkin bir mevzuat altyapısını, güçlü kurumsal yapılanmayı, afet güvenliğini önceleyen bir ekonomiyi, tedbirleri kararlılıkla uygulayan bir siyaseti ve afet farkındalığı yüksek bir toplumu" oluşturmak ve bu yolda ilerlemek zorundayız. Üzerinde yaşadığımız yerkürede tanık olduğumuz gelişmeleri, aklın ve bilimin ışığını yansıtmaya çalışmak temel anlayışımız olmaya devam edecektir.

TMMOB BURSA İL KOORDİNASYON KURULU

KESK

DİSK

BURSA TABİP ODASI

TMMOB BURSA İL KOORDİNASYON KURULU, KESK, DİSK, BURSA TABİP ODASI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.